

Monumentnummer*: 522366

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 24 december 2001
Kadaster deel/nr: 21795/31

*Monumentnaam***

Vm. watertoren

*Woonplaats**

Dordrecht

*Gemeente**

Dordrecht

*Provincie**

Zuid-Holland

*Straat**

Oranjelaan

*Nr**

7

*Toev.**

*Postcode**

3311 DH

*Woonplaats**

Dordrecht

Situering

Locatie

Oranjelaan

9

3311 DH

Dordrecht

*Kadastrale gemeente**

Dordrecht

*Sectie**

I

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

2393

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Bij de in 1882 gebouwde watertoren staat POMPSTATION voor de verwerking en de zuivering van grondwater ten behoeve van de drinkwatervoorziening. Het uit 1941-1942 daterende pompstation met kantoorruimtes, een onthardings- en filtergebouw en een schakelruimte is gebouwd in opdracht van de Gemeentelijke Hoogdrukwaterleiding in de stijl van de Nieuwe Zakelijkheid met invloeden van Dudok. Het gebouw is prominent gesitueerd aan de Oranjesingel bij het terrein van het Energiebedrijf en de watertoren.

Omschrijving

Het pompstation heeft een uit verschillende rechthoeken samengestelde plattegrond en is boven een plint van zwart geglaazuurde baksteen opgetrokken in gele baksteen. De rechthoekige bouwvolumes hebben platte daken met mastiekdekking en overstekende grindbetonnen dakranden. De volumes herbergen een entreegebouw met kantoor, een pompgebouw, een schakelruimte, een onthardingsgebouw en zijn respectievelijk één, twee, twee en half en één bouwlaag hoog. Het gebouw heeft rechthoekige vensters met zes-, acht- en tienruits-vensters. De vensters zijn

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gevat in geprofileerde, kunststenen omlijstingen met aan de bovenzijde een gestileerde kuif en aan de onderzijde vensterbanken die rusten op twee kleine consoles. Voorts zijn er een aantal ronde en rechthoekige vensters met ijzeren ramen. De hoge schakelruimte en het onthardingsgebouw zijn voorzien van een gemetselde schoorsteen met een uitkragende betonnen dekplaat.

Het symmetrische vooraanzicht heeft centraal een laag, rechthoekig avant corps met in het midden een portiek, bereikbaar via vijf grindbetonnen traptreden. De entree heeft dubbele deuren met smalle deurlichten. Het portiek heeft een betonnen vloerplaat en een betonnen luifel. Aan weerszijden van de ingang bevindt zich een oeil-de-boeuf met roedenverdeling in het ijzeren raam en rondom een rollaag met een betonnen sluitsteen en aan de onderzijde een afwateringssteentje. De linker zijgevel van het avant corps bevat drie tweedelige venstertjes met ijzeren raampjes, in de rechter zijgevel bevindt zich een zesruits venster. In de hoge gevel achter en boven dit lage bouwdeel staan vijf zesruits-vensters.

De linker zijgevel van het pompgebouw heeft drie hoge tienruits-vensters, het daarachter gelegen lagere volume (onthardingsgebouw) heeft vijf achtruits-vensters. De tussengelegen hoge schakelruimte heeft vier kleine tweeledige vensters en op de teruggelegen verdieping twee ijzeren achtruitsvensters en onder de dakrand drie driedelige ijzeren vensters, allen aan de bovenzijde voorzien van een betonnen latei en aan de onderzijde van zwart geglazuurde tegels.

In de achtergevel bevindt zich een reeks van negen zesruits-vensters en ter hoogte van het souterrain een ijzeren luik.

De rechter zijgevel van het pompgebouw heeft drie hoge tienruits-vensters. De hier haaks opstaande, naar de Oranjelaan gerichte gevel van het onthardingsgebouw bevat vier achtruits-vensters, de kop gevel hier rechts is voorzien van een reeks van vijf achtruits-vensters. De schakelruimte heeft twee ijzeren zesruits-vensters en een ijzeren deur, op de verdieping zijn dubbele laaddeuren onder een hijsbalk geplaatst en een driedelig venster.

Waardering

Het pompstation is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

- Het gebouw is van cultuurhistorisch belang als een goed voorbeeld van een pompgebouw dat een bijzondere schakel is in de geschiedenis van de drinkwatervoorziening in Nederland.
- Het gebouw is van architectuurhistorisch belang vanwege de bijzondere kwaliteiten van het ontwerp en vanwege de detaillering en de materiaaltoepassing.
- Het gebouw heeft ensemblewaarde vanwege de bijzondere visuele en functionele samenhang met de nabijgelegen watertoren en het uit dezelfde periode daterend gebouw van het Energiebedrijf.
- Het gebouw is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf